PRIMJENA INSTRUMENATA ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA UDRUGAMA ZA POMOĆ DJECI

Lijić, Jelena

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:454281

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-23**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

PRIMJENA INSTRUMENATA ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA UDRUGAMA ZA POMOĆ DJECI

Mentorica:
mr. Ivana Perica

Studentica:
Jelena Lijić, 5190029

Split, srpanj 2021.

SADRŽAJ:

1. UVOD 3
1.1. Definiranje problema istraživanja 3
1.2. Cilj rada 3
1.3. Metode rada 3
1.4. Struktura rada 4
2. RAČUNOVODSTVENI OKVIR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ 5
2.1. Bilanca 6
2.2. Izvještaj o prihodima i rashodima 7
2.3. Bilješke uz financijske izvještaje 8
3. INSTRUMENTI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PRILAGOĐENI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA 9
3.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja 9
3.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja 10
3.3. Analiza pomoću financijskih pokazatelja 10
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU UDRUGA ZA POMOĆ DJECI 15
4.1. Udruga za sindrom Down Zagreb 15
4.1.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge za sindrom Down Zagreb 16
4.1.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge za sindrom Down Zagreb 18
4.2. Udruga roditelja za djecu najteže tjelesne invalide i djecu s teškoćama u razvoju Anđeli 20
4.2.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge Anđeli 21
4.2.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge Anđeli 23
4.3. Udruga Krijesnica 25
4.3.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge Krijesnica 26
4.2.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge Krijesnica 28
4.4. Analiza pokazatelja i rekapitulacija analize poslovanja udruga za pomoć djeci 31
5. ZAKLJUČAK 37
LITERATURA 39
POPIS TABLICA 42
SAŽETAK 44
SUMMARY 45

1. UVOD

1.1. Definiranje problema istraživanja

Problem završnog rada jesu posebnosti instrumenata analize financijskih izvještaja u neprofitnom sektoru. Neprofitne organizacije ne djeluju s temeljnim ciljem ostvarivanja profiti, ali su svejedno obvezne sastavljati financijske izvještaje, i to bilancu, izvještaj o prihodima i rashodima te bilješke uz financijske izvještaje. Ti su financijski izvještaji slični onima u profitnom sektoru, ali su prilagođeni neprofitnim organizacijama. Osim toga, prilagođeni su im i instrumenti koji se koriste u financijskoj analizi, odnosno vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvještaja te analiza na temelju financijskih pokazatelja.

U završnom se radu analiziraju instrumenti analize financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, točnije udruga. Odabrane su tri udruge za pomoć djeci kako bi se analizirali njihovi financijski izvještaji za razdoblje od 2018. do 2020.

1.2. Cilj rada

Cilj rada jest prikazati posebnosti financijskog izvještavanja neprofitnih institucija te objasniti instrumente analize financijskih izvještaja prilagođene neprofitnom sektoru na primjeru udruga za pomoć djeci.

1.3. Metode rada

Kako bi se postigao zadani cilj istraživanja koriste se odgovarajuće istraživačke metode. Točnije, u završnom radu koriste se induktivna metoda, deduktivna metoda, metoda analize, metoda sinteze, metoda deskripcije, metoda klasifikacije te metoda komparacije.[1]

[1] Zelenika, R. (2000): *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, str. 323-339.

1.4. Struktura rada

Završni rad sadrži pet poglavlja. U prvom poglavlju rada, odnosno u uvodi analiziraju se problem istraživanja, cilj rada, metode istraživanja te struktura završnog rada. Drugo poglavlje završnog rada odnosi se na računovodstveni okvir neprofitnog sektora. U tom se poglavlju rada analizira računovodstvo i financijski izvještaji neprofitnih organizacija. U trećem poglavlju završnog rada analiziraju se instrumenti analize financijskih izvještaja, odnosno vertikalna i horizontalna analiza i analiza putem financijskih pokazatelja. U četvrtom poglavlju rada instrumenti analize financijskih izvještaja primjenjuju se na trima odabranim udrugama za pomoć djeci. U tom se poglavlju rada vertikalno i horizontalno analiziraju bilanca i izvještaj o prihodima i rashodima te se provodi analiza na temelju financijskih izvještaja. Peto poglavlje rada sadrži zaključak u kojem se sumira sve najvažnije što je navedeno u radu te se donose spoznaje o specifičnostima financijske analize i financijskih izvještaja u neprofitnom sektoru te o poslovanju odabranih udruga za pomoć djeci koje djeluju u Republici Hrvatskoj. Na kraju završnog rada nalazi se popis literature korištene za potrebe pisanja rada, popis tablica uvrštenih u rad te su priloženi sažetak na hrvatskom i sažetak na engleskom jeziku (summary).

2. RAČUNOVODSTVENI OKVIR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Profitne organizacije jesu one organizacije koje se osnivaju s ciljem ostvarivanja profita. U tome je temeljna razlika između profitnih i neprofitnih organizacija. Kod profitnih se organizacija uspješnost poslovanja mjeri na temelju profita koji organizacija ostvaruje u određenom razdoblju (najčešće u jednoj kalendarskoj godini).

Neprofitne organizacije jesu organizacije koje djeluju kako bi osigurale opći boljitak društva.[2] Tim organizacijama osnovni cilj postojanja nije profit, već određeni javni interes.[3] S druge strane, profitne su organizacije usmjerene na ostvarivanje profita i okrenute su prema pojedincu kao potrošaču. Koncept njihova djelovanja je ekonomski, a područje djelovanja tržište. Rezultati poslovnih komunikacija su kvantitativni i lako mjerljivi. S druge strane, neprofitne organizacije služe javnom dobru, usmjerene su na građane, njihov koncept djelovanja je socijalni, dok je područje djelovanja društvo.

U Republici Hrvatskoj je poslovanje različitih poslovnih subjekata regulirano određenim standardima. Pritom postoji posebna zakonska regulativa vezana za poslovanje neprofitnih organizacija. Te su organizacije, baš kao i profitne organizacije, dužne sastavljati financijske izvještaje. Temeljni financijski izvještaji neprofitnih organizacija jesu bilanca, izvještaj o prihodima i rashodima te bilješke uz financijske izvještaje. Oni se sastavljaju, ovisno o vrsti financijskih izvještaja, za određena razdoblja tijekom poslovne godine i za cijelu poslovnu godinu.[4] Financijski izvještaji objavljuju se u Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija Republike Hrvatske.[5]

---

[2] Meler, M. (2003): *Neprofitni marketing*, Ekonomski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osijek, str. 92.
[3] Alfirević, N., Pavičić, J., Najev Čačija, Lj., Mihanović, Z. i Matković, J. (2013): *Osnove marketinga i menadžmenta neprofitnih organizacija*, Školska knjiga, Zagreb, str. 16.
[4] Narodne novine (2014): Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine 121/14 (internet), raspoloživo na: https://www.zakon.hr/z/746/Zakon-o-financijskom-poslovanju-i-ra%C4%8Dunovodstvu-neprofitnih-organizacija (pristupljeno 4. lipnja 2021.)
[5] Loc. cit.

2.1. Bilanca

Bilanca je „sustavni pregled imovine, obveza i vlastitih izvora na određeni datum“.[6] Svrha je bilance pružiti sažeti pregled financijskog stanja neprofitne organizacije. Za razliku od izvještaja o prihodima i rashodima, bilanca ne prikazuje vrijednosti određenih podataka koji su u njoj navedeni za određeno razdoblje, već za određeni datum. U neprofitnim organizacijama bilanca se prikazuje za prvi i posljednji dan u poslovnoj godini. U bilanci neprofitnih organizacija daje se pregled imovine, obveza i vlastitih izvora. Pritom se u aktivi neprofitne organizacije prikazuju vrijednosti imovine trgovačkog društva, dok se u pasivi neprofitne organizacije nalaze izvori imovine i obveze. Pritom je aktiva uvijek jednaka pasivi, što znači da je imovina neprofitne organizacije jednaka zbroju vlastitih izvora i obveza.[7]

Pod imovinom neprofitne organizacije podrazumijeva se ono od čega ta organizacija ima ekonomsku korist, a što je proizašlo iz prošlih događaja, a obveze neprofitnih organizacija također nastaju iz prošlih događaja, a odnose se na dugove koje organizacija ima i čije podmirenje znači smanjivanje ekonomske koristi.[8] Vlastiti izvori podrazumijevaju ostatak imovine neprofitne organizacije koji ostaje organizaciji nakon što se podmire sve obveze.[9]

U Pravilniku o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija propisano je kako bilanca, odnosno obrazac za bilancu neprofitnih organizacija treba izgledati. Prema tom Pravilniku bilanca se sastoji od sljedećega:[10]

- računa iz računskog plana
- opisa i AOP oznake
- stanja 1. siječnja i stanja 31. prosinca poslovne godine za koju se sastavlja bilanca
- indeksa promjene stanja.

---

[6] Skupina autora (2008): *Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 35.
[7] Bolfek, B., Stanić, M. i Tokić, M. (2011): Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja, *Oeconomica Jadertina*, 1, 1, str. 78.
[8] Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S. i Žager, L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, Zagreb: Masmedia, str. 53.
[9] Barberić, H. i Brkanić V. (2011): *Računovodstvo neprofitnih organizacija*, RRiF, Zagreb, str. 237-238.
[10] Narodne novine (2015): Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine 31/2015 (internet), raspoloživo na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_31_626.html (pristupljeno 2. lipnja 2021.)

2.2. Izvještaj o prihodima i rashodima

Izvještaj o prihodima i rashodima je financijski izvještaj u kojem se daje sustavni pregled prihoda, rashoda i financijskog rezultata neprofitne organizacije. Pritom se prihodi odnose na povećanje ekonomske koristi u obliku priljeva/povećanja imovine te smanjenja obveza, dok se rashodi odnose na smanjenje ekonomske koristi u obliku odljeva/smanjenja imovine i povećanja obveza. Financijski je rezultat, pak, razlika ukupnih prihoda i rashoda neprofitne organizacije u određenom razdoblju (najčešće u jednoj poslovnoj godini) te može predstavljati višak ili manjak prihoda.[11] Prema tome, izvještaj o prihodima i rashodima prikazuje se za određeno poslovno razdoblje, za razliku od bilance koja se prikazuje za točno određeni datum.[12] Međutim, treba napomenuti da višak ili manjak prihoda na kraju obračunskog razdoblja nije dovoljan pokazatelj o (ne)uspješnom poslovanju neprofitne organizacije. Uz utvrđivanje postoji li višak ili manjak na kraju određenog razdoblja treba utvrditi kako neprofitna organizacija troši sredstva, prikuplja li uopće efikasno ta sredstva itd.[13]

Osim bilance u Pravilniku o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija propisuje se kako treba izgledati izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, odnosno obrazac za taj financijski izvještaj. Prema tom Pravilniku izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija treba sadržavati sljedeće:[14]

- račun iz računskog plana
- opis
- AOP oznaku
- ono što je ostvareno u obračunskom razdoblju (najčešće od 1. siječnja do 31. prosinca poslovne godine)
- indeks ostvarenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

[11] Spremić, I. i sur. (2003): *Računovodstvo,* Ekonomski fakultet u Zagrebu, Zagreb, str. 503.
[12] Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S. i Žager, L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, str. 67.
[13] Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija. U: Aljinović Barać, Ž. (ur.), *Zbornik radova: 52. jesensko savjetovanje: Računovodstvo, revizija i porezi u praksi*, Udruga računovođa i financijskih djelatnika, Brela, str. 129.
[14] Narodne novine (2015): Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija

2.3. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje prate ostale financijske izvještaje te se u njima detaljnije razrađuju informacije o stavkama istaknutima u tim financijskim izvještajima. Tako se u tim bilješkama navode dodatne informacije koje su vezane za vrijednosti određenih pozicija u bilanci i izvještaju o prihodima i rashodima, a koje pridonose funkcionalnosti i kvaliteti računovodstvenih informacija.[15]

Treba napomenuti da u odnosu na druge financijske izvještaje, nije definirano kako bilješke uz financijske izvještaje trebaju izgledati, pa one mogu biti opisne, mogu podatci biti prikazani u tablicama itd.[16] Ono što je nužno da sadrže AOP oznaku koja upućuje na stavku u nekom drugom financijskom izvještaju kako bi se bilješke lako mogle povezati s tim financijskim izvještajima, odnosno kako bi se vrlo brzo moglo shvatiti uz koje su podatke u drugim financijskim izvještajima te bilješke vezane. Bilješke uz financijske izvještaje u pravilu se prezentiraju poslije drugih temeljnih financijskih izvještaja.

[15] Bešvir, B. (2008): *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, RRiF-plus, Zagreb, str. 11.
[16] Bakran D. i sur. (2016): *Financijsko poslovanje neprofitnih organizacija*, Riznica, Zagreb, str. 281.

3. INSTRUMENTI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PRILAGOĐENI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA

Analiza financijskih izvještaja podrazumijeva primjenjivanje različitih instrumenata pomoću kojih financijski podatci postaju informacije koje se koriste za daljnje upravljanje organizacijom.[17] Financijska analiza u neprofitnom sektoru korisna je kako bi se proučile stavke u financijskim izvještajima i odnosi među njima te kako bi se pratila kretanja tih stavki u određenom razdoblju.[18] Međutim, treba napomenuti da je financijska analiza u neprofitnom sektoru prilagođena neprofitnim organizacijama jer se financijska analiza koja se primjenjuje na neprofitne organizacije može tek djelomično primijeniti na neprofitne organizacije s obzirom na to da među tim vrstama organizacija postoje razlike u svrsi njihova postojanja, strukturi prihoda, vlasništvu kapitala itd.[19] U financijskoj analizi neprofitnih organizacija koristi se više instrumenata, a to su vertikalna analiza za analizu komparativnih financijskih izvještaja, horizontalna analiza za analizu strukturnih financijskih izvještaja te analiza pomoću financijskih pokazatelja kako bi se analizirali određeni pokazatelji ili skupine pokazatelja. Ti se instrumenti analize financijskih izvještaja analiziraju u nastavku poglavlja.

3.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja

Vertikalna analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija odnosi se na uspoređivanje stavki istaknutih u financijskim izvještajima tijekom određenog razdoblja.[20] Pri provedbi ove analize određena pozicija financijskog izvještaja izjednači se sa 100, a svaka se stavka prikazuje kao postotna vrijednost u odnosu na poziciju koja ima vrijednost 100.[21] Vertikalna se analiza može obavljati za više godina te je moguća usporedba kroz vrijeme. Vertikalna analiza može se provesti za više godina te se mogu usporediti stavke u određenom vremenu.[22]

---

[17] Habek, M. i sur. (2004): *Temelji računovodstva i analitika knjigovodstva*, RRiF-Plus, Zagreb, str. 25
[18] Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, str. 134.
[19] Ibid., str. 129.
[20] Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S. i Žager, L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, str. 224.
[21] Bolfek, B., Stanić, M. i Knežević, S. (2012): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, *Ekonomski Vjesnik*, 25, 1, str. 159.
[22] Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, str. 129.

3.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja

Horizontalnom analizom uspoređuju se financijski izvještaji u određenom razdoblju. Pritom se određena poslovna godina odabire za bazu te se s njome uspoređuju stavke drugih poslovnih godina koje se promatraju te se analizira apsolutno ili relativno povećanje i smanjenje određene stavke u financijskom izvještaju. Naime, da bi se uopće uočile neke promjene u određenim stavkama u pojedinim financijskim izvještajima neprofitnih organizacija trebaju se analizirati izvještaji u više poslovnih godina. Prema tome, horizontalna analiza zapravo je usporedni prikaz glavnih stavki iz bilance i izvještaja o prihodima i rashodima za više uzastopnih godina te predstavlja izračun apsolutnih i relativnih promjena stavki u tim izvještajima.[23] Pritom se apsolutna promjena računa tako da se dobije razlika stanje pozicije tekućeg razdoblja i stanja pozicije baznog razdoblja, dok se relativna promjena računa tako da se razlika stanja pozicije tekućeg razdoblja i stanja pozicije baznog razdoblja podijeli sa stanjem pozicije baznog razdoblja i pomnoži sa 100[24]. Pritom se stavkama u baznoj godini daje vrijednosti 100, a stavke iz drugih promatranih poslovnih godina izračunavaju se kao postotne vrijednosti u usporedbi s baznom godinom.[25]

3.3. Analiza pomoću financijskih pokazatelja

Osim vertikalne i horizontalne analize u financijskoj analizi koristi se i analiza pomoću financijskih pokazatelja. Kao i u slučaju vertikalne i horizontalne analize, taj je instrument analize financijskih izvještaja prilagođen neprofitnim organizacijama. Tom se analizom može procijeniti financijsko stanje određene neprofitne organizacije te se mogu uočiti stavke koje pridonose uspješnom poslovanju neprofitne organizacije ili stavke koje štete neprofitnoj organizaciji. Pritom ta analiza daje odgovore na pitanja jesu li izvori financiranja održivi, odnosno koliko su pouzdani, podržavaju li učinkovito financijski resursi djelovanje neprofitne organizacije, povećava li neprofitna organizacija svoje prihode itd.[26]

---

[23] Vujević I. (2008): *Osnove poslovne analize*, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, str. 33.
[24] Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, str. 129.
[25] Dečman, N. (2012): Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj, *Ekonomski pregled*, 63, 7/8, str. 450.
[26] Rogošić, A. i Perica, I., (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, str. 129.

Kao i kod profitnih organizacija, ne računaju se svi financijski pokazatelji iz svih financijskih izvještaja. Točnije, neki se financijski pokazatelji računaju na temelju stavki izraženih u bilanci, a drugi na temelju stavki izraženih u izvještaju o prihodima i rashodima neprofitne organizacije. Tako se analizom pomoću financijskih pokazatelja u odnos stavljaju dvije stavke iz bilance te dvije stavke iz izvještaja o prihodima i rashodima. Koji su to financijski pokazatelji i na temelju podataka iz kojih se financijskih izvještaja računaju vidljivo je u tablici 1.

Tablica 1: Financijski pokazatelji u neprofitnom sektoru koji se računaju na temelju podataka iz bilance te izvještaja o prihodima i rashodima

Financijski pokazatelji iz bilanca	Financijski pokazatelji iz izvještaja o prihodima i rashodima
Koeficijent tekuće likvidnosti	Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda
Koeficijent zaduženosti	Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna
Koeficijent ubrzane likvidnosti	Pokazatelj zarađenih prihoda
Povrat vlastitih izvora	Koeficijent prihoda od donacija
Rast neto imovine	Pokazatelj uštede
	Koeficijent samodostatnosti
	Odnos prihoda
	Pokazatelj troškova osoblja

Izvor: izrada autorice prema Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija. U: Aljinović Barać, Ž. (ur.), *Zbornik radova: 52. jesensko savjetovanje: Računovodstvo, revizija i porezi u praksi*, Udruga računovođa i financijskih djelatnika, Brela, str. 130-131.

U tablici 2. prikazano je kako se računaju financijski pokazatelji koji se računaju na temelju stavki izraženih u bilanci neprofitne organizacije.

Tablica 2: Računanje financijskih pokazatelja koji se računaju na temelju podataka izraženih u bilanci

Financijski pokazatelji	Formula
Koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze
Koeficijent zaduženosti	prosječne ukupne obveze/prosječna ukupna imovina
Koeficijent ubrzane likvidnosti	novac, utrživi vrijednosni papiri i potraživanja/kratkoročne obveze
Povrat vlastitih izvora	promjena vlastitih izvora/ukupni vlastiti izvori
Rast neto imovine	ukupna neto imovina tekuće godine – ukupna neto imovina prethodne godine/ukupna neto imovina prethodne godine

Izvor: izrada autorice prema Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija. U: Aljinović Barać, Ž. (ur.), *Zbornik radova: 52. jesensko savjetovanje: Računovodstvo, revizija i porezi u praksi*, Udruga računovođa i financijskih djelatnika, Brela, str. 131.

Koeficijent tekuće likvidnosti pokazuje može li neprofitna organizacija pravovremeno platiti svoje obveze. Omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza trebao bi biti 2: 1, ali to ovisi o prirodi i vrsti neprofitne organizacije te o vrsti kratkotrajne imovine i obveza.[27]

Koeficijent zaduženosti pokazuje u kojoj se mjeri ukupna imovina neprofitne organizacija financira iz obveza. Poželjno je da vrijednost tog koeficijenta bude manja od 1 jer u suprotnome može značiti da neprofitna organizacija ima problema s likvidnošću ili da ima smanjene kapacitete za buduće zaduživanje.[28]

Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje je li neprofitna organizacija sposobna brzo unovčiti imovinu i tako podmiriti kratkoročne obveze, čime se održava likvidnost. Pritom bi vrijednost tog financijskog pokazatelja trebala biti najmanje 1.[29]
Povrat vlastitih izvora pokazuje je li neprofitna organizacija sposobna ostvariti dodanu vrijednost. Pritom bi vrijednost tog koeficijenta trebala biti što veća jer što je veća njegova vrijednost, to će neprofitna organizacija u kraćem roku ostvariti povrat vlastitih izvora.[30]

Rast neto imovine pokazuje promjene neto imovine, odnosno smanjuje li se neto imovina (razlika ukupne imovine i ukupnih obveza) u određenom razdoblju ili se povećava.

Međutim, treba napomenuti da se financijski pokazatelji koji se računaju na temelju podataka iz bilance neprofitnih organizacija razvijeni za američke neprofitne organizacije, a postoje određene razlike između američkih i neprofitnih organizacija, pa se neki od spomenutih pokazatelja ne mogu primijeniti na neprofitne organizacije u Republici Hrvatskoj.[31]

Kako se računaju financijski pokazatelji koji se računaju na temelju podataka izraženih u izvještaju o prihodima i rashodima vidljivo je u tablici 3.

[27] Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, str. 130.
[28] Ibid., str. 133.
[29] Ibid., str. 131.
[30] Loc. cit.
[31] Hladika, M. i Žigman, A. (2012): Financijski pokazatelji za ocjenu poslovanja neprofitnih organizacija, *Riznica*, 7, 10, str. 28.

Tablica 3: Računanje financijskih pokazatelja koji se računaju na temelju podataka izraženih u izvještaju o prihodima i rashodima

Financijski pokazatelji	Formula
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	najveća vrsta prihoda/ukupni prihodi
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	donacije, potpore, subvencije/ukupni prihodi
Pokazatelj zarađenih prihoda	ukupno zarađeni prihodi/ukupni prihodi
Koeficijent prihoda od donacija	prihodi od donacija/ukupni prihodi
Pokazatelj uštede	ukupni prihodi – ukupni rashodi/ukupni rashodi
Koeficijent samodostatnosti	ukupni zarađeni prihodi/ukupni rashodi
Odnos prihoda	određeni prihodi – ukupni rashodi/ukupni rashodi
Pokazatelj troškova osoblja	ukupno plaće, porezi, doprinosi i naknade na radnike/ukupni rashodi

Izvor: izrada autorice prema Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija. U: Aljinović Barać, Ž. (ur.), *Zbornik radova: 52. jesensko savjetovanje: Računovodstvo, revizija i porezi u praksi*, Udruga računovođa i financijskih djelatnika, Brela, str. 130.

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda upućuje na koju se vrstu prihoda određena neprofitna organizacija najviše oslanja, a ako se promatra kroz određeno razdoblje tada taj koeficijent pokazuje eventualni rizik smanjenja prihoda na koji se neprofitna organizacija najviše oslanja u slučaju da se taj prihod u promatranom razdoblju smanjuje.[32]

Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna pokazuje u kojoj se mjeri neprofitna organizacija oslanja na sredstva koja dobije iz državnog proračuna, odnosno koliko je organizacija samostalna s obzirom na to da je financiranje iz državnog proračuna često nefleksibilno, odnosno uvjetovano.[33]

Koeficijent zarađenih prihoda ukazuje na to koliki je udio zarađenih prihoda u ukupnim prihodima neprofitne organizacije. Poželjno je da vrijednost tog koeficijenta bude što veća, jer to ukazuje na fleksibilnost neprofitne organizacije u raspoređivanju prihoda te na veću autonomiju.[34]

[32] Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, str. 130.
[33] Loc. cit.
[34] Loc. cit.

Koeficijent prihoda od donacija pokazuje u kojoj se mjeri neprofitna organizacija oslanja na donacije. Poželjno je da vrijednost koeficijenta prihoda od donacija bude najmanje 0,1.[35]

Pokazatelj uštede upućuje na to povećava li neprofitna organizacija vlastite izvore, pa bi stoga vrijednost tog koeficijenta trebala biti veća od 1. Međutim, u praksi se to rijetko događa.[36]

Koeficijent samodostatnosti pokazuje koliki je udio rashoda pokriven ukupno zarađenim prihodima. Vrijednost tog pokazatelja trebala bi biti veća od 1, jer to znači da neprofitna organizacija ne ovisi o prihodima od donacija.[37]

Odnos prihoda analizira sedam različitih vrsta prihoda (prihode od prodaje roba i pružanja usluga, prihode po posebnim propisima, prihode od imovine, prihode od donacija, ostale prihode i prihode od povezanih neprofitnih organizacija) kako bi se utvrdio doprinos svake vrste prihoda u ukupnim prihodima određene neprofitne organizacije.[38]

Pokazatelj troškova osoblja pokazuje koliki su troškovi osoblja, točnije koliki je udio tih troškova u ukupnim rashodima organizacije.

[35] Loc. cit.
[36] Ibid., str. 133.
[37] Ibid., str. 134.
[38] Ibid., str. 133.

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU UDRUGA ZA POMOĆ DJECI

Neprofitne organizacije mogu biti udruge, ustanove, zaklade i fundacije. U ovom se poglavlju rada analiziraju financijski izvještaji udruga. Upravo su udruge najčešći oblik neprofitne organizacije. Prema Zakonu o udrugama, udruge su dobrovoljna društva više fizičkih ili pravnih osoba koja nastaju s ciljem društvenog boljitka i bez želje da se stječe financijska dobit.[39]

Kako je istaknuto, u ovom se poglavlju analiziraju financijski izvještaji tri odabrane udruge za pomoć djeci od 2018. do 2020., pri čemu se koriste različiti instrumenti, odnosno vertikalna i horizontalna analiza te analiza pomoću financijskih pokazatelja. Udruge čiji se financijski izvještaji analiziraju jesu Udruga za sindrom Down Zagreb, Udruga roditelja za djecu najteže tjelesne invalide i djecu s teškoćama u razvoju Anđeli te Udruga Krijesnica.

4.1. Udruga za sindrom Down Zagreb

Udruga za sindrom Down Zagreb osnovana je 1999. godine, a djeluje na području Zagreba i Zagrebačke županije. Riječ je o udruzi koja provodi ranu intervenciju dojenčadi putem senzomotoričkih vježbi te defektološki i logopedski tretman djece predškolske dobi. Udruga pomaže i školarcima sa sindromom Down te ih uključuje u posebne individualne edukacijsko-rehabilitacijske i logopedske tretmane prilagođene svakom djetetu. U sklopu udruge provode se i različite radionice za roditelje djece sa sindromom Down te likovne, glazbene, kazališne i druge radionice za djecu. Udruga u suradnji s drugim udrugama i stručnjacima provodi i sportsko-rekreativne radionice, radionice o spolnosti za mlade sa sindromom Down, terapiju u bazenu za dojenčad, Brain Gym terapiju za djecu itd. U udrugu je uključeno više od 200 obitelji, a ona broji oko 130 članova.[40]

[39] Narodne novine (2019): Zakon o udrugama, Narodne novine 74/14, 70/17, 98/19 (internet), raspoloživo na: https://www.zakon.hr/z/64/Zakon-o-udrugama (12. lipnja 2021.)
[40] Udruga za sindrom Down Zagreb, O nama (internet), raspoloživo na: https://udruga-down.hr/o-nama/ (pristupljeno 12. lipnja 2021.)

4.1.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge za sindrom Down Zagreb

U tablici 4. prikazana je vertikalna analiza bilance Udruge za sindrom Down Zagreb za posljednje tri godine, točnije od 2018. do 2020.

Tablica 4: Vertikalna analiza bilance Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	Udio 2018. (%)	2019. (kn)	Udio 2019. (%)	2020. (kn)	Udio 2020. (%)
1. Nefinancijska imovina	134.477	16,16	97.678	12,46	57.674	10,62
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	95.551	11,48	61.870	7,89	28.190	5,19
b) Proizvedena dugotrajna imovina	38.926	4,69	35.808	4,57	29.484	5,43
2. Financijska imovina	697.442	83,84	686.519	87,54	485.561	89,38
a) Novac u banci i blagajni	697.442	83,84	686.502	87,54	484.254	89,14
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	0	0,00	0	0,00	1.307	0,24
b) Potraživanja za prihode	0	0,00	17	0,00	0	0,00
AKTIVA	831.919	100,00	784.197	100,00	543.235	100,00
1. Obveze	66.236	7,96	57.748	7,36	77.415	14,25
a) Obveze za rashode	66.236	7,96	57.748	7,36	77.415	14,25
2. Vlastiti izvori	765.683	92,04	726.449	92,64	465.820	85,75
PASIVA	831.919	100,00	784.197	100,00	543.235	100,00

Izvor: izradila autorica prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga za sindrom Down Zagreb, Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Report?id=2353&year=2018&reportType=BIL_NPF&isOib=false (pristupljeno 12. lipnja 2021.)

Aktiva Udruge za sindrom Down Zagreb sastoji od financijske i nefinancijske imovine. Pritom je od 2018. do 2020. značajno veći udio financijske imovine u aktivi te udruge (83,84 % u 2018., 87,54 % u 2019. te 89,14 % u 2020.). Pritom je najznačajniji udio novca u banci i blagajni u financijskoj imovini te udruge. S druge strane, najznačajniji udio u nefinancijskoj imovini Udruge za sindrom Down Zagreb odnosi se na neproizvedenu dugotrajnu imovinu. Nefinancijska imovina te udruge je u 2018. iznosila 16,16 % u aktivi te udruge, u 2019. 12,46 %, a u 2020. godini 10,62 %.

Pasivu Udruge za sindrom Down Zagreb čine obveze i vlastiti izvori. Pritom vlastiti izvori imaju značajniji udio u aktivi te udruge u promatranom razdoblju. Točnije, vlastiti izvori udruge su u

2018. imali udio od 92,04 %, u 2019. 92,64 %, a u 2020. 85,75 %. Obveze su, pak, imale udio od 7,96 % u 2018., 7,36 % u 2019. te 14,25 % u 2020. godini. Pritom se sve obveze te udruge odnose na obveze za rashode. U tablici 5. prikazana je vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za sindrom Down Zagreb za razdoblje od 2018. do 2020. godine.

Tablica 5: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	Udio 2018. (%)	2019. (kn)	Udio 2019. (%)	2020. (kn)	Udio 2020. (%)
1. PRIHODI	880.641	100,00	752.146	100,00	577.409	100,00
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	0	0,00	0	0,00	0	0,00
b) Prihodi od članarina i članskih doprinosa	23.600	2,68	37.750	5,02	33.654	5,83
c) Prihodi po posebnim propisima	0	0,00	0	0,00	0	0,00
d) Prihodi od imovine	0	0,00	594	0,08	465	0,08
e) Prihodi od donacija	856.868	97,3	712.962	94,80	512.045	88,68
f) Ostali prihodi	173	0,02	840	0,11	31.245	5,41
2. RASHODI	865.067	100,00	791.379	100,00	838.037	100,00
a) Rashodi za radnike	587.006	67,86	533.052	67,36	589.526	70,35
b) Materijalni rashodi	229.491	26,53	211.560	26,73	201.578	24,05
c) Rashodi amortizacije	42.513	4,91	43.818	5,54	44.192	5,27
d) Financijski rashodi	6.057	0,7	2.949	0,37	2.741	0,33
e) Donacije	0	0,00	0	0,00	0	0,00
f) Ostali rashodi	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Izvor: izradila autorica prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga za sindrom Down Zagreb, Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Report?id=2353&year=2018&reportType=BIL_NPF&isOib=false (pristupljeno 12. lipnja 2021.)

Prihodi Udruge Anđeli odnose se na prihode od članarina, prihode od imovine, prihode od donacija i ostale prihode. Pritom su u promatranom razdoblju značajniji prihodi od donacija o kojima udruga ovisi. Tako su ti prihodi u 2018. obuhvaćali udio od 97,3 % u ukupnim prihodima udruge, u 2019. 94,80 % i u 2020. 88,68 %. Pritom se prihodi od donacija kao najizdašniji prihodi prvenstveno odnose na prihode od donacija iz proračuna. Udio ostalih prihoda u ukupnim prihodima Udruge Anđeli prilično je nizak. Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga te prihodi po posebnim propisima izostali su u promatranom razdoblju.

Rashodi Udruge Anđeli odnose se na rashode za radnike, materijalne rashode, rashode amortizacije te financijske rashode. Najveći udio u rashodima te udruge imaju rashodi za radnike (67,86 % u 2018., 67,36 % u 2019. te 70,35 % u 2020. godini). Pritom se većina rashoda za radnike odnose na njihove plaće. Najmanji udio čine financijski rashodi (0,7 % u 2018., 0,37 % u 2019. te 0,33 % u 2020.), a rashodi od donacija i ostali rashodi izostaju.

4.1.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge za sindrom Down Zagreb

U tablici 6. prikazana je horizontalna analiza bilance Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020.

Tablica 6: Horizontalna analiza bilance Udruge za sindrom Down Zagreb (2018. - 2020.)

Stavke	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
1. Nefinancijska imovina	134.477	97.678	57.674	-76.803	-133,17	-40,004	-69,36	-36.799	-37,67
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	95.551	61.870	28.190	-67.361	-238,95	-33.680	-119,48	-33.681	-54,43
b) Proizvedena dugotrajna imovina	38.926	35.808	29.484	-9.442	-32,04	-6.324	-21,45	-3.118	-8,71
2. Financijska imovina	697.442	686.519	485.561	-211.881	-43,63	-200.958	-41,39	-10,923	-1,59
a) Novac u banci i blagajni	697.425	686.502	484.254	-213.171	-44,02	-202-248	-41,76	-10.923	-1,59
b) Depoz., jamč pol i potr. od radnika i za više pl porez i ost.	0	0	1.307	1.307	100,00	1.307	100,00	-	-
c) Potraživanja za prihode	17	17	0	-17	-100,00	-17	-100,00	-	-
AKTIVA	831.919	784.197	543.235	-288.684	-53,14	-240,962	-44,36	-47,722	-6,08
1. Obveze	66.236	57.748	77.415	11.179	14,44	19.667	25,41	-8.488	-14,69
a) Obveze za rashode	66.236	57.748	77.415	11.179	14,44	19.667	25,41	-8.488	-14,69
2. Vlastiti izvori	765.683	726.449	465.820	-299.863	-64,47	-260,629	-55,95	-39.234	-5,40
PASIVA	831.919	784.197	543.235	-288.684	-53,14	-240.962	-44,36	-47.722	-6,09

Izvor: izradila autorica prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga za sindrom Down Zagreb, Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Report?id=2353&year=2018&reportType=BIL_NPF&isOib=false (pristupljeno 12. lipnja 2021.)

Što se tiče aktive, vidljivo je da je nefinancijska imovina Udruge za sindrom Down Zagreb 2019. pala za 37,67 % u usporedbi s prethodnom godinom i da je u 2020. godini pala za još 69,36 %.

Nefinancijska imovina te udruge pala je zbog pada neproizvedene dugotrajne imovine, i to za 54,43 % u 2019. i za 41,49 % u 2020. te zbog pada proizvedene dugotrajne imovine, i to za 8,71 % u 2019. i za 21,45 % u 2020. Nefinancijska imovina te udruge pala je u 2019. za 1,59 % u usporedbi s prethodnom godinom, a u 2020. za još 41,39 %. Razlog pada nefinancijske imovine udruge jest pad novca u banci i blagajni u promatranom razdoblju, i to za 1,59 % u 2019. i za 41,76 % u 2020. U pasivi Udruge za sindrom Down Zagreb obveze su u 2019. pale za 14,69 % u usporedbi s 2018., a u 2020. godini su porasle za 25,41 % u odnosu na 2019. Razlog pada obveza Udruge za sindrom Down Zagreb u promatranom razdoblju jest pad obveza za rashode koje čine cjelokupne obveze te udruge (obveze za rashode ponajviše se odnose na obveze za radnike). Vlastiti izvori te udruge su u 2019. godini pali za 5,40 % u usporedbi s prethodnom godinom, a u 2020. godini za još 55,95 % u odnosu na 2019. U tablici 7. prikazana je horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020. godine.

Tablica 7: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
1. PRIHODI	880.641	752.146	577.409	-305.232	-52,51	-174.737	-30,26	-128.495	-17,08
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	0	0	0	-	-	-	-	-	-
b) Prihodi od članarina i članskih doprinosa	23.600	37.750	33.654	10,054	29,87	-4.096	-12,71	14.150	37,48
c) Prihodi po posebnim propisima	0	0	0	-	-	-	-	-	-
d) Prihodi od imovine	0	594	465	-129	-27,74	465	100,00	594	100,00
e) Prihodi od donacija	856.868	712.962	512.045	-344.823	-67,34	-200.917	-39,29	-143.906	-20,18
f) Ostali prihodi	173	840	31.245	31.072	-99,45	30.405	-97,31	667	79,40
2. RASHODI	865.067	791.379	838.037	-27.030	-3,23	46.658	5,57	-73.688	-9,31
a) Rashodi za radnike	587.006	533.052	589.526	2.520	0,43	56.474	9,58	-53.954	-10,12
b) Materijalni rashodi	229.491	211.560	201.578	27.913	-13,85	-9.982	-4,95	17.931	-8,49
c) Rashodi amortizacije	42.513	43.818	44.192	1.679	3,8	374	0,85	1.305	2,75
d) Financijski rashodi	6.057	2.949	2.741	-3.316	-120,98	-208	-7,59	-3.108	-105,39
e) Donacije	0	0	0	-	-	-	-	-	-
f) Ostali rashodi	0	0	0	-	-	-	-	-	-
Višak prihoda	15.574	-39.233	-260.628	-276.202	-105,97	-221.395	-84,95	-54.574	-139,10
Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju	15.574	-39.233	-260.628	-276.202	-105,97	-221.395	-84,95	54.574	-139,10

Izvor: izradila autorica prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga za sindrom Down Zagreb, Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Report?id=2353&year=2018&reportType=BIL_NPF&isOib=false (pristupljeno 12. lipnja 2021.)

Prihodi Udruge za sindrom Down Zagreb u 2019. godini su pali za 17,08 % u usporedbi s prethodnom godinom, a u 2020. godini za još 30,26 % u odnosu na 2019. Pritom su prihodi od članarina i članskih doprinosa porasli, i to za 37,48 % u 2019., ali su u 2020. pali za 12,71 % u usporedbi s prethodnom godinom. Prihodi od imovine izostali su 2018., a u 2020. godini su se smanjili za 27,74 % u usporedbi s prethodnom godinom. Prihodi od donacija pali su u 2019. godini za 20,18 % u usporedbi s 2018., a u 2020. za još 39,29 % u odnosu na 2019. Ostali prihodi su porasli u 2019. godini za 79,40 %, ali su se u 2020. godini smanjili za 97,31 % u usporedbi s 2019.

Rashodi Udruge za sindrom Down Zagreb su u 2019. godini u odnosu na prethodnu godinu bili u padu za 9,31 %, a u 2020. godini su porasli za 5,57 %. Rashodi za radnike su u 2019. godini pali za 10,12 %, a u sljedećoj su godini porasli za 9,58 % u usporedbi s 2019. Materijalni rashodi su, pak, pali za 8,49 % u 2019. godini, a u 2020. godini za još 4,95 % u usporedbi s 2019. Rashodi amortizacije porasli su za 2,75 % u 2019. godini, a u 2020. godini za 0,85 % u odnosu na 2019. Financijski rashodi su u 2019. godini pali za čak 105,39 %, a u 2020. godini za još 7,59 % u usporedbi s 2019. Višak prihoda je u 2019. godini pao za 139,10 % u odnosu na 2018., a u 2020. godini za 84,95 % u usporedbi s prethodnom godinom, odnosno za 105,97 % u odnosu na 2018. Iste su vrijednosti i viška prihoda raspoloživog u sljedećem razdoblju.

4.2. Udruga roditelja za djecu najteže tjelesne invalide i djecu s teškoćama u razvoju Anđeli

Udruga roditelja za djecu najteže tjelesne invalide i djecu s teškoćama u razvoju Anđeli osnovana je 2005. godine sa sjedištem u Splitu. Kako samo ime udruge kaže, riječ je o udruzi koja brine za djecu najteže tjelesne invalide, ali i za djecu s teškoćama u razvoju. Dakle, udruga osigurava terapiju za djecu kojoj je ona svakodnevno potrebna, a riječ je o defektološkoj i senzornoj terapiji, logopedskim tretmanima itd. Do sada su realizirali brojne projekte i svojim korisnicima osigurali korištenje brojnih usluga i inovativnih terapeutskih metoda.
Udruga je 2015. godine dobila nagradu Grada Splita. Udruga Anđeli ima više od 1000 članova, pri čemu je više od 220 djece s invaliditetom i teškoćama u razvoju.[41]

[41] In portal, Moja priča: Dijana Aničić, predsjednica Udruge Anđeli Split (internet), raspoloživo na: https://www.in-portal.hr/in-portal-news/in-mreza/21179/moja-pria-dijana-anicic-predsjednica-udruge-andjeli-split (pristupljeno 14. lipnja 2021.)

4.2.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge Anđeli

U tablici 8. prikazana je vertikalna analiza bilance Udruge Anđeli od 2018. do 2020. godine.

Tablica 8: Vertikalna analiza bilance Udruge Anđeli od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	Udio 2018. (%)	2019. (kn)	Udio 2019. (%)	2020. (kn)	Udio 2020. (%)
1. Nefinancijska imovina	114.774	13,35	83.169	6,90	99.217	7,64
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	0	0,00	20.558	1,71	13.474	1,04
b) Proizvedena dugotrajna imovina	114.774	13,35	62.611	5,20	85.743	6,61
2. Financijska imovina	745.057	86,65	1.121.508	93,10	1.198.813	92,36
a) Novac u banci i blagajni	638.057	74,21	512.238	42,52	592.623	45,66
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	102.000	11,86	604.270	60,16	606.190	46,70
b) Zajmovi	5.000	0,58	5.000	0,41	0	0,00
AKTIVA	859.831	100,00	1.204.677	100,00	1.298.030	100,00
1. Obveze	244.777	28,47	108.825	9,03	89.774	6,92
a) Obveze za rashode	88.896	10,34	108.825	9,03	89.774	6,92
b) Obveze za kredite i zajmove	949	0,11	0	0,00	0	0,00
c) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	157.842	18,36	0	0,00	0	0,00
2. Vlastiti izvori	612.054	71,18	1.095.852	90,97	1.208.256	93,08
PASIVA	859.831	100,00	1.204.677	100,00	1.298.030	100,00

Izvor: izrada autorice prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Anđeli: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=1776 (pristupljeno 14. lipnja 2021.)

U aktivi Udruge Anđeli značajniji je udio financijske imovine, što znači da udruga može podmiriti svoje tekuće obveze. Tako je financijska imovina u 2018. mala udio od 86,65 % u ukupnoj aktivi udruge, u 2019. udio od 93,10 %, a u 2020. udio od 92,36 %. Najznačajniji udio u financijskoj imovini zauzima novac u banci i blagajni. Nefinancijska imovina te udruge se, pak, odnosi pretežno na proizvedenu dugotrajnu imovinu. Pritom nefinancijska imovina u aktivi Udruge Anđeli zauzima udio od 13,35 % u 2018., 6,90 % u 2019. te 7,64 % u 2020. godini.

Pasivu Udruge Anđeli čine uglavnom vlastiti izvori. Tako su u 2018. vlastiti izvori u pasivi te udruge imali udio od 71,18 %, u 2019. 90,97 %, a u 2020. 93,08 %. Obveze, koje se uglavnom odnose na obveze za rashode za radnike, čine udio od 28,47 % u 2018., 9,03 % u 2019. te 6,92 % u 2020. godini u ukupnoj pasivi te udruge.

U tablici 9. prikazana je vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Anđeli od 2018. do 2020.

Tablica 9: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Anđeli od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	Udio 2018. (%)	2019. (kn)	Udio 2019. (%)	2020. (kn)	Udio 2020. (%)
1. PRIHODI	1.339.491	100,00	1.969.030	100,00	1.473.160	100,00
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	17.835	1,33	0	0,00	0	0,00
b) Prihodi od članarina i članskih doprinosa	7.000	0,52	30.700	1,56	26.530	1,80
c) Prihodi po posebnim propisima	0	0,00	0	0,00	0	0,00
d) Prihodi od imovine	5.059	0,38	1.070	0,05	3.107	0,21
e) Prihodi od donacija	1.260.096	94,07	1.832.294	93,06	1.440.476	97,78
f) Ostali prihodi	49.501	3,70	104.966	5,33	3.047	0,21
2. RASHODI	1.611.659	100,00	1.485.232	100,00	1.360.756	100,00
a) Rashodi za radnike	893.829	55,46	959.267	64,59	972.164	71,44
b) Materijalni rashodi	631.133	39,16	447.907	30,16	329.151	24,19
c) Rashodi amortizacije	77.302	4,80	64.660	4,35	55.928	4,11
d) Financijski rashodi	3.764	0,23	4.771	0,32	1.939	0,14
e) Donacije	3.000	0,19	0	0,00	0	0,00
f) Ostali rashodi	2.631	0,16	8.627	0,58	1.574	0,12

Izvor: izrada autorice prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Anđeli: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=1776 (pristupljeno 14. lipnja 2021.)

U prihodima Udruge Anđeli najveći udio čine donacije. Tako su donacije činile 94,07 % ukupnih prihoda te udruge u 2018. godini, a u 2019. 93,06 % i u 2020. godini 97,78 %. Ostali su prihodi neznatni, dok prihodi po posebnim propisima potpuno izostaju.

U rashodima Udruge Anđeli u promatranom razdoblju najveći udio obuhvaćaju rashodi za radnike (2018. 55,46 %, 2019. 64,59 %, a 2020. 71,44 %). Najmanji udio u ukupnim rashodima Udruge Anđeli zauzimaju financijski rashodi, donacije i ostali rashodi.

4.2.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge Anđeli

U tablici 10. prikazana je horizontalna analiza bilance Udruge Anđeli od 2018. do 2020. godine.

Tablica 10: Horizontalna analiza bilance Udruge Anđeli od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
1. Nefinancijska imovina	114.774	83.169	99.217	-15,557	-15,68	16.048	16,18	-31.605	-38,00
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	0	20.558	13.474	13.474	100,00	-7.084	-52,57	20.558	100,00
b) Proizvedena dugotrajna imovina	114.774	62.611	85.743	-29.031	-33,86	23.132	26,98	-52.163	-83,31
2. Financijska imovina	745.057	1.121.508	1.198.813	453.756	37,85	77.305	6,45	376.451	33,57
a) Novac u banci i blagajni	638.057	512.238	592.623	-45.434	-7,67	80.385	-13,56	-125.819	-24,56
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	102.000	604.270	606.190	504.190	83,17	1.920	0,32	502.270	83,12
c) Zajmovi	5.000	5.000	0	-5.000	-100,00	-5.000	-100,00	-	-
AKTIVA	859.831	1.204.677	1.298.030	438.199	33,76	93.353	7,19	344.846	28,62
1. Obveze	244.777	108.825	89.774	-155.003	-172,66	-19.051	-21,22	-135.952	-124,93
a) Obveze za rashode	88.896	108.825	89.774	878	0,98	-19.051	-21,22	19-929	-91,82
b) Obveze za kredite i zajmove	949	0	0	-949	-100,00	-	-	-949	-100,00
c) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	157.842	0	0	-157.842	-100,00	-	-	157.842	-100,00
2. Vlastiti izvori	612.054	1.095.852	1.208.256	596.202	49,34	112.404	9,30	483.798	44,15
PASIVA	859.831	1.204.677	1.298.030	438.199	33,76	93.353	7,19	344.846	28,62

Izvor: izrada autorice prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Anđeli: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=1776 (pristupljeno 14. lipnja 2021.)

Nefinancijska imovina Udruge Anđeli u 2019. godini pala je za 38 % u usporedbi s 2018., ali je u 2020. godini porasla za 16,18 % u usporedbi s 2019. godinom. Ipak, u usporedbi s 2018. riječ je o padu od 15,68 %. Nefinancijska imovina Udruge Anđeli pala je u 2019. godini zbog pada proizvedene dugotrajne imovine za 83,13 %, a u 2020. godini je nefinancijska imovina te udruge porasla zbog rasta proizvedene dugotrajne imovine za 26,98 %. Financijska imovina je, pak, u 2019. porasla za 33,57 %, a u 2020. godini također je porasla za 6,45 % u usporedbi s 2019. U odnosu na 2018. riječ je o porastu od 37,85 %. Razlog tome je porast depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo, i to za 83,12 % u 2019. te za 0,32 % u 2020. u odnosu na prethodnu godinu.

Obveze Udruge Anđeli su u 2019. pale za 124,93 % u odnosu na prethodnu godinu, a u 2020. također su pale, i to za 21,11 % u usporedbi 2019. ili za 172,66 % u usporedbi s 2018. Razlog pada obveza u promatranom razdoblju jest pad obveza za rashode, i to za 91,82 % u 2019. i za 21,22 % u 2020., ali i pad obveza za kredite i zajmove i odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućeg razdoblja za 100 % u 2020. Vlastiti izvori su, pak, rasli. Tako su u 2019. porasli za 44,15 %, a u 2020. godini za 79,30 % u odnosu na 2019., tj. za 49,34 % u odnosu na 2018. U tablici 11. prikazana je horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Anđeli za razdoblje od 2018. do 2020.

Tablica 11: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Anđeli od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
1. PRIHODI	1.339.491	1.969.030	1.473.160	133.669	9,07	-495.870	-33,66	629.539	31,97
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	17.835	0	0	-17.825	-100,00	0	0,00	-17.835	-100,00
b) Prihodi od članarina i članskih doprinosa	7.000	30.700	26.530	19.530	73,62	-4.170	-15,72	23.700	77,20
c) Prihodi po posebnim propisima	0	0	0	-	-	-	-	-	-
d) Prihodi od imovine	5.059	1.070	3.107	-1.952	-62,83	2.037	65,56	-3.989	-372,80
e) Prihodi od donacija	1.260.096	1.832.294	1.440.476	180.380	12,52	-391.818	-27,20	572.198	31,23
f) Ostali prihodi	49.501	104.966	3.047	-46.454	-1524,58	-101.919	-3344,90	-55.465	52,84
2. RASHODI	1.611.659	1.485.232	1.360.756	-250.903	-18,44	-124.476	-9,15	-126.427	-8,51
a) Rashodi za radnike	893.829	959.267	972.164	78.335	8,06	12.897	1,33	65.438	6,82
b) Materijalni rashodi	631.133	447.907	329.151	-301.982	-91,75	-118.756	-36,08	-183.226	-40,91
c) Rashodi amortizacije	77.302	64.660	55.928	-21.374	-38,22	-8.732	-15,61	-11.642	-19,55
d) Financijski rashodi	3.764	4.771	1.939	1.825	-106,25	-2.832	-161,43	1.007	21,1
e) Donacije	3.000	0	0	-3.000	-100,00	0	0,00	-3,000	-100,00
f) Ostali rashodi	2.631	8.627	1.574	-1.057	-67,15	-7.053	-448,09	5.996	69,50
Višak prihoda	-272.168	483.798	112.404	384.572	342,13	-371.394	-330,41	755.966	156,27
Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju	224.792	708.590	820.994	596.202	72,62	112.404	13,69	483.798	71,85

Izvor: izrada autorice prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Anđeli: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=1776 (pristupljeno 14. lipnja 2021.)

Prihodi Udruge Anđeli su u promatranom razdoblju varirali. Tako su u 2019. godini porasli za 31,97 %, a u 2020. godini su pali za 33,66 % u odnosu na 2019. Prihodi od prodaje roba i usluga javljaju se samo 2018. Prihodi od članarina i članskih doprinosa su u 2019. porasli za 77,20 % u usporedbi s 2019., a u 2020. su pali za 15,72 % u odnosu na 2018. Prihodi po posebnim propisima su izostali. Prihodi od imovine, pak, u 2019. godini su pali za čak 372,80 %, a u 2020. su porasli za 65,56 % u odnosu na 2019. Prihodi od donacija su u 2019. godini porasli, i to za 31,23 % u usporedbi s prethodnom godinom, a u 2020. su pali za 27,20 % u odnosu na 2019. Ostali prihodi su značajno varirali. Tako su u 2019. porasli za 52,84 %, a u 2020. su pali za čak 3344,90 %.

Rashodi Udruge Anđeli u promatranom razdoblju su bili u padu. Tako su u 2019. godini pali za 8,51 % u usporedbi s 2018., a u 2020. godini za 9,15 % u usporedbi s 2019. To je u odnosu na 2018. pad od 18,44 %. Rashodi za radnike su, pak, rasli. Tako su u 2019. godini porasli za 6,82 %, a u 2020. godini za 1,33 % u usporedbi s 2019., odnosno za 8,06 % u usporedbi s 2018. Materijalni rashodi su, pak, bili u padu. U 2019. godini su ali za 40,91 % u odnosu na 2018., a u 2020. godini za 36,08 % u odnosu na 2019., tj. za 91,75 % u odnosu na 2018. Rashodi amortizacije također su pali u promatranom razdoblju, i to 19,55 % u 2019., a u 2020. za 15,61 % u odnosu na prethodnu godinu Financijski su rashodi varirali. Prvo su u 2019. porasli za 21,1 % u odnosu na 2018., a u 2020. godini su pali za čak 161,43 % u usporedbi s 2019. Donacije su se u izvještaju o prihodima i rashodima javile samo 2018. godine. U 2018. javlja se manjak, a u 2019. i 2020. višak prihoda. Tako je u 2019. višak prihoda porastao za 156,27 % u usporedbi s 2018., a u 2020. godini je pao za 330,41 % u usporedbi s 2019. Višak prihoda u sljedećem razdoblju porastao je u 2019. za 71,85 %, a u 2020. godini za 13,69 % u usporedbi s prethodnom godinom.

4.3. Udruga Krijesnica

Udruga Krijesnica je udruga za pomoć djeci i oboljelima suočenima s malignim bolestima. Tu su udrugu 2000. godine osnovali roditelje djece oboljelih od malignih bolesti i liječnici. U posljednja dva desetljeća ta je udruga pomogla 1500 obitelji koje su se suočile s malignim bolestima. U toj udruzi se pomaže roditeljima i djeci koja su oboljela od malignih bolesti da ostvare svoja socijalna i zdravstvena prava i da ostvare druge pogodnosti. Također se nudi besplatan smještaj roditeljima prilikom dolaska djece s malignim oboljenjima na liječenje u Zagreb, besplatan stručni prijevod

medicinske dokumentacije, pomoć i podrška, mogućnost sudjelovanja u grupama za podršku, rehabilitacija, edukacija itd.[42]

4.3.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge Krijesnica

U nastavku se vertikalno analiziraju bilanca i izvještaj o prihodima i rashodima Udruge Krijesnice. U tablici 12. prikazana je vertikalna analiza bilance Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Tablica 12: Vertikalna analiza bilance Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	Udio 2018. (%)	2019. (kn)	Udio 2019. (%)	2020. (kn)	Udio 2020. (%)
1. Nefinancijska imovina	1.048.683	42,70	1.152.964	38,85	1.148.907	26,39
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	0	0,00	0	0,00	0	0,00
b) Proizvedena dugotrajna imovina	1.048.683	42,70	1.152.964	38,85	1.134.557	26,06
c) Nefinancijska imovina u pripremi	0	0,00	0	0,00	14.350	0,33
2. Financijska imovina	1.407.049	57,30	1.814.606	61,15	3.204.065	73,61
a) Novac u banci i blagajni	1.357.942	55,30	1.161.286	39,13	3.173.758	72,91
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	32.700	1,33	594.866	20,05	14.995	0,34
c) Potraživanja za prihode	7.314	0,30	47.974	1,62	2.289	0,05
d) Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	9.093	0,37	10.480	0,35	13.023	0,30
AKTIVA	2.455.732	100,00	2.967.570	100,00	4.352.972	100,00
1. Obveze	464.014	18,90	806.678	27,18	1.465.168	33,66
a) Obveze za rashode	58.371	2,38	88.271	2,97	101.658	2,33
b) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	405.643	16,52	718.407	24,21	1.363.510	31,32
2. Vlastiti izvori	1.991.718	81,11	2.160.892	72,82	2.887.804	66,34
PASIVA	2.455.732	100,00	2.967.570	100,00	4.352.972	100,00

Izvor: izrada autorice prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Krijesnica: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=7376 (pristupljeno 16. lipnja 2021.)

Od 2018. do 2020. godine u aktivi Udruge Krijesnica udio financijske imovine veći je u ukupnoj aktivi u odnosu na nefinancijsku imovinu. U 2018. je udio financijske imovine u ukupnoj aktivi

[42] Udruga Krijesnica, Aktivnosti Krijesnice (internet), raspoloživo na: http://krijesnica.hr/aktivnosti-krijesnice/ (pristupljeno 16. lipnja 2021.)

udruge iznosio 57,30 %, u 2019. 61,15 %, a u 2020. godini 73,61 %. Pritom najznačajniji udio u financijskoj imovini Udruge Krijesnica čini novac u banci i blagajni. Što se tiče nefinancijske imovine, najveći udio čini proizvedena dugotrajna imovina. Udio nefinancijske imovine u ukupnoj aktivi te udruge u 2018. iznosio je 42,70 %, u 2019. 38,85 %, a u 2020. 26,39 %. Pritom su najzastupljenije obveze za rashode. U tablici 13. prikazana je vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Tablica 13: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	Udio 2018. (%)	2019. (kn)	Udio 2019. (%)	2020. (kn)	Udio 2020. (%)
1. PRIHODI	1.220.239	100,00	1.626.431	100,00	2.640.226	100,00
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	20.000	1,64	61.738	3,80	3.500	0,13
b) Prihodi od članarina i članskih doprinosa	800	0,07	1.550	0,09	1.000	0,39
c) Prihodi po posebnim propisima	0	0,00	0	0,00	0	0,00
d) Prihodi od imovine	2.803	0,23	4.329	0,27	15.225	0,58
e) Prihodi od donacija	1.148.391	94,11	1.532.814	92,24	2.610.385	98,87
f) Ostali prihodi	48.245	3,95	26.000	1,60	10.116	0,38
2. RASHODI	1.474.574	100,00	1.452.741	100,00	1.912.414	100,00
a) Rashodi za radnike	588.823	39,93	736.154	50,67	906.368	47,39
b) Materijalni rashodi	795.473	53,95	588.324	40,50	802.017	41,94
c) Rashodi amortizacije	64.705	4,39	75.453	5,19	89.728	4,69
d) Financijski rashodi	16.601	1,13	7.675	0,53	10.060	0,53
e) Donacije	5.780	0,39	45.134	3,11	104.145	5,45
f) Ostali rashodi	3.192	0,22	1	0,00	96	0,01

Izvor: izrada autorice prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Krijesnica: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=7376 (pristupljeno 16. lipnja 2021.)

U prihodima Udruge Krijesnica najznačajniji su prihodi od donacija. Tako su ti prihodi u 2019. godini činili udio od 94,11 %, u 2019. udio od 92,24 %, a u 2020. udio od 0,38 %. Mali udjeli u prihodima čine prihodi od imovine, prihodi od prodaje roba i pružanja usluga te prihod od članarina i članskih doprinosa, a prihodi po posebnim propisima izostaju.

U rashodima Udruge Krijesnica u 2018. godini najveći udio čine materijalni rashodi, a u 2019. i 2020. godini rashodi za radnike. Tako su rashodi za radnike u 2018. u ukupnim rashodima činili

udio od 39,93 %, u 2019. 50,67 %, a u 2020. udio od 47,39 %, dok su materijalni rashodi 2018. činili udio od 53,95 %, 2019. udio od 40,50 %, a 2020. udio od 41,94 %. Ostali su rashodi imali manje udjele, pri čemu se najmanji rashodi odnose na financijske rashode (0,22 % u 2018., 0 % u 2019. i 0,01 % u 2020. godini).

4.2.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge Krijesnica

U tablici 14. prikazana je horizontalna analiza bilance Udruge Krijesnica od 2018. do 2020. god.

Tablica 14: Horizontalna analiza bilance Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
1. Nefinancijska imovina	1.048.683	1.152.964	1.148.907	100.224	8,73	-4.057	-0,35	104.281	9,05
a) Proizvedena dugotrajna imovina	1.048.683	1.152.964	1.134.557	85.874	7,57	-18.407	-1,62	104.281	9,05
b) Nefinancijska imovina u pripremi	0	0	14.350	14.350	100,00	14.350	100,00	-	-
2. Financijska imovina	1.407.049	1.814.606	3.204.065	1.797.016	56,09	1.389.459	43,37	407-557	22,46
a) Novac u banci i blagajni	1.357.942	1.161.286	3.173.758	1.815.816	57,21	2.012.472	63,41	-196.656	-16,93
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	32.700	594.866	14.995	17.705	118,07	-579.871	3867,10	562.166	94,50
c) Potraživanja za prihode	7.314	47.974	2.289	-5.025	-219,53	-46.685	1995,85	40.660	84,75
d) Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	9.093	10.480	13.023	3.930	30,18	2.543	17,99	1.387	13,24
AKTIVA	2.455.732	2.967.570	4.352.972	1.897.240	43,58	1.385.402	31,83	511.838	17,25
1. Obveze	464.014	806.678	1.465.168	1.001.154	68,33	638.490	44,92	342.664	42,48
a) Obveze za rashode	58.371	88.271	101.658	43.287	42,58	13.387	13,17	29.900	33,87
b) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	405.643	718.407	1.363.510	957.867	70,25	645.103	47,31	312.764	43,54
2. Vlastiti izvori	1.991.718	2.160.892	2.887.804	896.086	31,03	726.912	25,17	169.174	92,17
PASIVA	2.455.732	2.967.570	4.352.972	1.897.240	43,58	1.385.402	31,83	511.838	17,25

Izvor: izrada autorice prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Krijesnica: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=7376 (pristupljeno 16. lipnja 2021.)

Nefinancijska imovina Udruge Krijesnica u 2019. porasla je za 9,05 % u odnosu na 2018., a u 2020. je pala za 0,35 % u usporedbi s prethodnom godinom. Razlog porasta, pa pada nefinancijske

imovine jest rast proizvedene dugotrajne imovine za 9,05 % u 2019. te njezin pad od 1,62 % u 2020. godini. Financijska imovina je u promatranom razdoblju rasla, i to za 22,46 % u 2019. godini te za 43,37 % u 2020. godini u odnosu na 2019., tj. za 43,58 % u odnosu na 2018. Razlog porasta financijske imovine u promatranom razdoblju jest rast depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od radnike te za više plaćene poreze i ostalo, i to za 94,50 % u 2019. godini te za čak 3867,10 % u 2020. godini. Osim toga, u 2019. su porasla potraživanja za prihode, i to za 84,75 % te rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata potraživanja za 13,24 %.

Obveze Udruge Krijesnica u promatranom su razdoblju rasle. U 2019. godini su porasle za 17,25 % u odnosu na 2018., a u 2020. za 44,92 % u usporedbi s 2019., odnosno za 68,33 % u usporedbi s 2018. Obveze su porasle zbog rasta obveza za rashode, i to za 33,87 % u 2019. te za 47,31 % u 2020. i zbog rasta odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućeg razdoblja za 43,54 % u 2019. i za 47,31 % u 2020. Vlastiti izvori te udruge u promatranom razdoblju također su rasli. Tako su u 2019. godini porasli za 92,17 % u odnosu na 2018., a u 2020. godini za 25,17 % u usporedbi s 2019., odnosno za 31,03 % u usporedbi s 2018.

U tablici 15. prikazana je horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Krijesnica za razdoblje od 2018. do 2020. godine.

Tablica 15: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Stavke	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
1. PRIHODI	1.220.239	1.626.431	2.640.226	1.419.987	53,78	1.013.795	38,40	406.192	24,97
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	20.000	61.738	3.500	-16.500	-471,43	-58.238	-1663,94	41.738	67,61
b) Prihodi od članarina i članskih doprinosa	800	1.550	1.000	200	20,00	-550	-55,00	750	48,39
c) Prihodi po posebnim propisima	0	0	0	-	-	-	-	-	-
d) Prihodi od imovine	2.803	4.329	15.225	12.422	81,59	10.896	71,57	1.526	25,25
e) Prihodi od donacija	1.148.391	1.532.814	2.610.385	1.461.994	56,01	1.077.571	41,28	384.423	25,08
f) Ostali prihodi	48.245	26.000	10.116	-38.129	-376,92	-15.884	-157,02	-22.245	-85,56
2. RASHODI	1.474.574	1.452.741	1.912.414	437.840	22,90	459.673	24,04	-21.833	-1,50
a) Rashodi za radnike	588.823	736.154	906.368	317.545	35,03	110.895	18,78	147.331	20,01
b) Materijalni rashodi	795.473	588.324	802.017	306.544	0,82	213.693	26,64	-207.149	-35,21
c) Rashodi amortizacije	64.705	75.453	89.728	25.023	27,89	14.275	15,90	10.718	14,24
d) Financijski rashodi	16.601	7.675	10.060	-6.541	-65,02	2.385	23,70	-8.836	-116,30
e) Donacije	5.780	45.134	104.145	98.365	94,45	59.011	56,66	39.354	87,19
f) Ostali rashodi	3.192	1	96	-3.096	-3225,00	95	98,96	-3.191	-319100
Višak prihoda	-254.335	173.690	727.812	982.147	134.95	554.122	76,14	428.025	246,43
Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju	1.991.718	2.160.892	2.887.804	896.086	31,03	726.912	25,17	169.174	7,83

Izvor: izrada autorice prema Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Krijesnica: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=7376 (pristupljeno 16. lipnja 2021.)

Vidljivo je da su prihodi udruge Krijesnica u promatranom razdoblju rasli. Tako su u 2019. godini prihodi porasli za 24,97 % u odnosu na 2018., a u 2020. godini za 38,40 % u odnosu na 2019. ili za 53,78 % u odnosu na 2018. Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga su u promatranom razdoblju varirali. Prvo su porasli za 48,39 % u 2019. godini u odnosu na prethodnu godinu, a u 2020. su pali za čak 1663,94 %. Prihodi od članarina i članskih doprinosa porasli su u 2019. za 48,39 % u odnosu na prethodnu godinu, a u 2020. godini su pali za 55 % u usporedbi s 2019. Prihodi po posebnim propisima su izostali. Prihodi od imovine su u promatranom razdoblju rasli. U 2019. godini porasli su za 25,25 % u odnosu na 2018., a u 2020. godini za 71,57 % u odnosu na 2019., odnosno za 81,59 % u usporedbi s 2018. Prihodi od donacija također su rasli od 2018. do 2020. godine. U 2019. godini porasli su za 25,08 %, a u 2020. godini za 41,28 % u odnosu na 2019., tj. za 56,01 % u odnosu na 2018. Ostali prihodi su u promatranom razdoblju pali. U 2019.

godini su pali za 85,56 % u odnosu na 2018., a u 2020. godini za 157,02 % u odnosu na prethodnu godinu, tj. za 376,92 % u odnosu na 2018.

Rashodi Udruge Krijesnica su u promatranom razdoblju varirali. Tako su 2019. godine pali za 1,50 % u usporedbi s prethodnom godinom, a u 2020. godini su porasli za 24,04 % u odnosu na 2019., tj. za 22,90 % u odnosu na 2018. Rashodi za radnike su u promatranom razdoblju rasli. Tako su u 2019. porasli za 20,01 %, a u 2020. godini za 18,78 % u usporedbi s 2019. Materijalni rashodi su varirali. Prvo su 2019. godine pali za 35,21 % u usporedbi s 2018., a zatim su u 2020. porasli za 26,64 % u odnosu na 2019. Rashodi amortizacije su, pak, u promatranom razdoblju rasli. U 2019. u porasli za 14,24 % u odnosu na prethodnu godinu, a u 2020. za 15,90 % u odnosu na 2018. godinu. Financijski rashodi su varirali. U 2019. su pali za 116,30 % u odnosu na prethodnu godinu, a u 2020. su porasli za 23,7 %. Donacije su u 2020. porasle za 87,19 %, a u 2020. godini za 56,66 % u odnosu na prethodnu godinu. Ostali rashodi su u 2019. značajno pali, za čak 319000,00 %, a u 2020. godini su porasli za 98,96 % u usporedbi s prethodnom godinom.

Višak prihoda je u 2019. porastao za 246,43 %, a u 2020. godini za 76,14 % u usporedbi s prethodnom godinom. Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju porastao je za 7,83 % u 2019., a u 2020. za 25,17 % u odnosu na prethodnu godinu.

4.4. Analiza pokazatelja i rekapitulacija analize poslovanja udruga za pomoć djeci

Rekapitulacija analize poslovanja omogućuje da se analiziraju financijski izvještaji udruga i da se dobiju informacije o poslovanju tih udruga koje će biti korisne za upravljanje i donošenje budućih poslovnih odluka. U tablici 16. prikazana je analiza pokazatelja na temelju financijskih izvještaja odabranih udruga za pomoć djeci.

Tablica 16: Analiza pokazatelja na temelju financijskih izvještaja Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica

Pokazatelji	Sindrom Down Zagreb 2018.	Sindrom Down 2019.	Sindrom Down 2020.	Udruga Anđeli 2018.	Udruga Anđeli 2019.	Udruga Anđeli 2020.	Udruga Krijesnica 2018.	Udruga Krijesnica 2019.	Udruga Krijesnica 2020.
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	0,97	0,95	0,89	0,94	0,93	0,98	0,94	0,94	0,99
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	0,52	0,67	0,68	0,54	0,66	0,53	0,19	0,32	0,39
Pokazatelj zarađenih prihoda	0,16	0,05	0,11	0,06	0,07	0,02	0,06	0,06	0,01
Koeficijent prihoda od donacija	0,97	0,95	0,89	0,94	0,93	0,98	0,94	0,94	0,99
Pokazatelj uštede	0,02	-0,05	-0,31	-0,17	0,33	0,08	-0,17	0,11	0,38
Koeficijent samodostatnosti	1,02	0,95	0,69	0,83	1,33	1,08	0,83	1,12	1,38
Odnos prihoda od prodaje robe i pružanja usluga i ukupnih prihoda	0	0	0	0,01	0	0	0,02	0,04	0
Odnos prihoda od članarina i članskih doprinosa te ukupnih prihoda	0	0,05	0,06	0,01	0,02	0,02	0	0	0
Odnos ostalih prihoda i ukupnih prihoda	0	0	0,05	0,04	0,05	0	0,04	0,02	0
Koeficijent zaduženosti	0,08	0,07	0,14	0,29	0,09	0,07	0,19	0,27	0,33

Izvor: izračun autorice prema financijskim izvještajima udruga za pomoć djeci

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda kod sve tri promatrane udruge jednak je koeficijentu prihoda od donacije jer su od sve tri udruge najveći izvor prihoda donacije. Dakle, sve se promatrane udruge za pomoć djeci oslanjaju u prvom redu na donacije. Pritom je kod svih udruga u sve tri promatrane godine koeficijent pouzdanost izvora prihoda manji od 1. Osim toga, kod Udruge za sindrom Down u promatranom razdoblju vrijednost tog pokazatelja se smanjuje. Koeficijent pouzdanosti sredstava iz državnog proračuna pokazuje da se udruge u prvom redu oslanjaju na donacije iz državnog proračuna. Pokazatelj zarađenih prihoda jako je nizak kod sve tri promatrane udruge, što upućuje na to da udruge nisu samostalne. Koeficijent prihoda od donacija trebao bi biti veći od 1, što je slučaj kod sve tri udruge u razdoblju od 2018. do 2020., ali se udruge puno oslanjaju na prihode iz donacija. Pokazatelj uštede također bi trebao biti veći od 1,

ali je kod svih udruga obično relativno malen, u određenim godinama i negativan. Koeficijent samodostatnosti trebao bi biti najmanje 1, ali to nije slučaj u svim promatranim godinama. Tako je kod Udruge Sindrom Down Zagreb koeficijent samodostatnosti bio veći od 1 samo 2018. godine, a kod Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica 2019. i 2020. godine. U odnosu vrste prihoda analizirali su se prihodi od prodaje robe i pružanja usluga i ukupnih prihoda te odnos prihoda od članarina i članskih doprinosa te ukupnih prihoda te odnos ostalih prihoda i ukupnih prihoda. Pokazalo se da su vrijednosti tih pokazatelja kod sve tri udruge u promatranom trogodišnjem razdoblju jako niske ili su jednake nuli.

Koeficijent zaduženosti jedini je pokazatelj koji se računao na temelju podataka iz bilance. Taj bi koeficijent trebao biti manji od 1 jer ako je veći od 1, znači da udruga ima problema s likvidnošću. Na temelju vrijednosti tog koeficijenta vidljivo je da nijedna udruga nema problema s likvidnošću jer je kod sve tri udruge vrijednost tog koeficijenta u promatranom razdoblju manja od 1.

U tablici 17. prikazana je usporedba ukupne imovine tri udruge za pomoć djeci od 2018. do 2020.

Tablica 17: Usporedba ukupne imovine Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Udruge	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
Udruga za sindrom Down Zagreb	831.919	784.197	543.235	-288.684	-53,14	-240,962	-44,36	-47,722	-6,08
Udruga Anđeli	859.831	1.204.677	1.298.030	438.199	33,76	93.353	7,19	344.846	28,62
Udruga Krijesnica	2.455.732	2.967.570	4.352.972	1.897.240	43,58	1.385.402	31,83	511.838	17,25

Izvor: izrada autorice prema financijskim izvještajima udruga za pomoć djeci

Vidljivo je da Udruga Krijesnica ima najvrjedniju imovinu u promatranom razdoblju, dok Udruga za sindrom Down Zagreb ima najmanju imovinu od tri analizirane udruge. Pritom imovina Udruge za sindrom Down u promatranom razdoblju pada, i to za 6,08 % u 2019. te za još 44,36 % u 2020. godini, dok imovina Udruge Anđeli raste, i to za 28,62 % u 2019. te za 7,19 % u 2020. godini, kao i imovina Udruge Krijesnica, i to za 17,25 % u 2019. i za 31,83 % u 2020. godini. U tablici 18. prikazana je usporedba obveza tri udruge za pomoć djeci od 2018. do 2020.

Tablica 18: Usporedba obveza Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Udruge	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
Udruga za sindrom Down Zagreb	66.236	57.748	77.415	11.179	14,44	19.667	25,41	-8.488	-14,69
Udruga Anđeli	244.777	108.825	89.774	-155.003	-172,66	-19.051	-21,22	-135.952	-124,93
Udruga Krijesnica	464.014	806.678	1.465.168	1.001.154	68,33	638.490	44,92	342.664	42,48

Izvor: izrada autorice prema financijskim izvještajima udruga za pomoć djeci

Usporedba obveza tri udruge za pomoć djeci pokazala je da Udruga Krijesnica također ima najveće obveze, dok Udruga za sindrom Down ima najmanje obveze. Pritom obveze Udruge za sindrom Down u promatranom razdoblju variraju, obveze Udruge Anđeli padaju, a obveze Udruge Krijesnica rastu. Točnije, obveze Udruge za sindrom Down pale su u 2019. za 14,69 % u odnosu na prethodnu godinu, a u 2020. su narasle za 25,41 %. Nadalje, obveze Udruge Anđeli u 2019. su pale za 124,93 % u odnosu na 2018., a u 2020. su pale za još 21,22 % u odnosu na 2019. Obveze Udruge Krijesnica porasle su u 2019. za 42,48 %, a u 2020. za 44,92 % u odnosu na prethodnu godinu. U tablici 19. prikazana je usporedba vlastitih izvora tri udruge za pomoć djeci od 2018. do 2020.

Tablica 19: Usporedba vlastitih izvora Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Udruge	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
Udruga za sindrom Down Zagreb	765.683	726.449	465.820	-299.863	-64,47	-260,629	-55,95	-39.234	-5,40
Udruga Anđeli	612.054	1.095.852	1.208.256	596.202	49,34	112.404	9,30	483.798	44,15
Udruga Krijesnica	1.991.718	2.160.892	2.887.804	896.086	31,03	726.912	25,17	169.174	92,17

Izvor: izrada autorice prema financijskim izvještajima za pomoć djeci

Vidljivo je da su vlastiti izvori najveći kod Udruge Krijesnica u promatranom razdoblju, dok su najmanji vlastiti izvori Udruge za sindrom Down Zagreb. Vlastiti izvori Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020. se smanjuju, a kod Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica rastu. Tako su vlastiti izvori Udruge za sindrom Down Zagreb pali za 5,40 % u 2019. u odnosu na prethodnu

godinu, a u 2020. za još 55,95 % u usporedbi s 2020. Nadalje, vlastiti izvori Udruge Anđeli su u 2019. porasli za 44,15 %, a u 2020. za još 9,30 %. Vlastiti izvori Udruge Krijesnica porasli su u 2019. za 92,17 % u odnosu na 2018., a u 2020. za 25,17 % u odnosu na 2019. U tablici 20. prikazana je usporedba ukupnih prihoda tri analizirane udruge za zaštitu okoliša od 2018. do 2020.

Tablica 20: Usporedba ukupnih prihoda Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Udruge	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
Udruga za sindrom Down Zagreb	880.641	752.146	577.409	-305.232	-52,51	-174.737	-30,26	-128.495	-17,08
Udruga Anđeli	1.339.491	1.969.030	1.473.160	133.669	9,07	-495.870	-33,66	629.539	31,97
Udruga Krijesnica	1.220.239	1.626.431	2.640.226	1.419.987	53,78	1.013.795	38,40	406.192	24,97

Izvor: izrada autorice prema financijskim izvještajima udruga za pomoć djeci

Vidljivo je da je 2018. i 2019. najveće ukupne prihode imala Udruga Anđeli, a 2020. godine Udruga Krijesnica. Udruga za sindrom Down Zagreb imala je najmanje ukupne prihode od tri analizirane udruge za pomoć djeci. Ukupni prihodi te udruge se u promatranom razdoblju smanjuju. S druge strane, ukupni prihodi Udruge Krijesnica od 2018. do 2020. rastu, dok ukupni prihodi Udruge Anđeli variraju. Dakle, ukupni prihodi Udruge za sindrom Down su u 2019. pali za 17,08 % u odnosu na 2018., a u 2020. za 30,26 %. Ukupni prihodi Udruge Anđeli porasli su za 31,97 % u 2019., a u 2020. su pali za 33,66 % u usporedbi s 2019., dok su ukupni prihodi Udruge Krijesnica porasli za 24,97 % u 2019. i za 38,40 % u 2020. U tablici 21. prikazana je usporedba ukupnih rashoda udruga za pomoć djeci od 2018. do 2020.

Tablica 21: Usporedba ukupnih rashoda Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

Udruge	2018. (kn)	2019. (kn)	2020. (kn)	2020. – 2018. (kn)	2020. – 2018. (%)	2020. – 2019. (kn)	2020. – 2019. (%)	2019. – 2018. (kn)	2019. – 2018. (%)
Udruga za sindrom Down Zagreb	865.067	791.379	838.037	-27.030	-3,23	46.658	5,57	-73.688	-9,31
Udruga Anđeli	1.611.659	1.485.232	1.360.756	-250.903	-18,44	-124.476	-9,15	-126.427	-8,51
Udruga Krijesnica	1.474.574	1.452.741	1.912.414	437.840	22,90	459.673	24,04	-21.833	-1,50

Izvor: izrada autorice prema financijskim izvještajima udruga za pomoć djeci

Na temelju usporedbe prikazane u prethodnoj tablici vidljivo je da je Udruga Anđeli 2018. i 2019. godine imala najveće rashode, a 2020. Udruga Krijesnica. Ukupni rashodi najmanji su kod Udruge za sindrom Down Zagreb, baš kao i ukupni prihodi. Ukupni rashodi te udruge u promatranom razdoblju variraju, baš kao i ukupni rashodi Udruge Krijesnica, dok ukupni rashodi Udruge Anđeli u tom razdoblju padaju. Tako su ukupni rashodi Udruge za sindrom Down u 2019. pali za 9,31 %, a u 2020. porasli za 5,57 % u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi Udruge Anđeli su u 2019. pali za 8,51 %, a u 2020. su pali za 9,15 % u usporedbi s 2019. Kod Udruge Krijesnica ukupni rashodi su u 2019. pali za 1,50 %, a u 2020. su narasli za 24,04 % u odnosu na 2019. U tablici 22. prikazana je usporedba ukupnih prihoda i rashoda u udrugama za pomoć djeci od 2018. do 2020. kako bi se lakše uočilo koje su udruge i poslovale s viškom, odnosno s manjkom na kraju posljednje tri poslovne godine.

Tablica 22: Usporedba ukupnih prihoda i rashoda Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.

	Udruga za sindrom Down Zagreb			**Udruga Anđeli**			**Udruga Krijesnica**		
	2018.	**2019.**	**2020.**	**2018.**	**2019.**	**2020.**	**2018.**	**2019.**	**2020.**
Prihodi	880.641	752.146	577.409	1.339.491	1.969.030	1.473.160	1.220.239	1.626.431	2.640.226
Rashodi	865.067	791.379	838.037	1.611.659	1.485.232	1.360.756	1.474.574	1.452.741	1.912.414
Razlika	15.574	-39.233	-260.628	-272.168	483.798	112.406	-254.335	171.690	727.812

Izvor: izrada autorice prema financijskim izvještajima udruga za pomoć djeci

Pokazalo se da je Udruga za sindrom Down Zagreb poslovala s viškom prihoda u 2018. godini, dok su preostale dvije udruge za pomoć djeci na kraju te poslovne godine poslovale s viškom, dok je 2019. i 2020. Udruga za sindrom Down Zagreb poslovala s manjkom, a preostale dvije udruge s viškom prihoda.

5. ZAKLJUČAK

Profitne organizacije jesu one organizacije kod kojih se uspješnost poslovanja mjeri na temelju ostvarenog profita. Neprofitne organizacije su s druge strane organizacije kojima nije primarni cilj ostvarivanje profita, već pružiti pomoć određenim članovima društva. Dok su profitne organizacije okrenute prema potrošaču i dok je njihov koncept djelovanja ekonomski, a područje djelovanja tržište, neprofitne su organizacije usmjerene na pojedince kao građane, njihov koncept djelovanja je socijalni, a područje djelovanja je društvo. Rezultate poslovanja profitnih organizacija lako je mjeriti jer su oni kvantitativni, za razliku od kvalitativnih rezultata neprofitnih organizacija. Neprofitne organizacije obvezne su sastavljati financijske izvještaje kao i profitne organizacije, ali je računovodstvo neprofitnih organizacija prilagođeno, kao i instrumenti analize financijskih izvještaja. Financijski izvještaji koje su neprofitne organizacije obvezne sastavljati jesu bilanca, izvještaj o prihodima i rashodima te bilješke uz financijske izvještaje. U financijskoj analizi u neprofitnom sektoru koriste se posebni instrumenti koji su prilagođeni tom sektoru, a to su vertikalna i horizontalna analiza te analiza pomoću financijskih pokazatelja. Zakonodavac propisuje kako bilanca te izvještaj o prihodima i rashodima trebaju izgledati.

U završnom radu analizirani su financijski izvještaji odabranih udruga za pomoć djeci. Udruge su vrsta neprofitnih organizacija. Točnije, u radu su se analizirali bilanca te izvještaj o prihodima i rashodima od 2018. do 2020. Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge roditelja za djecu najteže tjelesne invalide i djecu s teškoćama u razvoju Anđeli te Udruge Krijesnica. Pritom su kao instrumenti analize financijskih izvještaja korišteni vertikalna i horizontalna analize te analiza pomoću financijskih pokazatelja. Pokazalo se da je u sve tri odabrane udruge u njihovoj aktivi financijska imovina veća od nefinancijske imovine. To upućuje na mogućnost sve tri udruge da podmire svoje tekuće obveze. U pasivi tih udruga značajno veći udio u promatranom razdoblju čine vlastiti izvori, a ne obveze. U izvještaju o prihodima i rashodima prevladavaju prihodi od donacija među prihodima sve tri udruge, a u rashodima rashodi za radnike.

Horizontalna analiza pokazala je da u bilanci Udruge za sindrom Down Zagreb i Udruge Anđeli nefinancijska imovina od 2018. do 2020. uglavnom varira, a u Udruzi Krijesnica raste, dok u svim trima promatranim udrugama financijska imovina u tom razdoblju raste. Što se tiče vlastitih izvora

i obveza, horizontalna je analiza pokazala da u Udruzi za sindrom Down obveze variraju, a vlastiti izvori opadaju, da u Udruzi Anđeli obveze opadaju, a da vlastiti izvori rastu, dok u Udruzi Krijesnica rastu i obveze i vlastiti izvori. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima pokazala je da u Udruzi za sindrom Down Zagreb u promatranom razdoblju prihodi opadaju, a rashodi variraju, da u Udruzi Anđeli prihodi variraju, a rashodi padaju, dok u Udruzi Krijesnica prihodi rastu, a rashodi variraju. Pritom su u Udruzi za sindrom Down Zagreb i Udruzi Anđeli prihodi u 2018. godini veći od rashoda, a u 2019. i 2020. godini manji od rashoda. U Udruzi Krijesnica su, pak, u 2018. godini prihodi manji od rashoda, a u sljedeće dvije godine veći.

Analiza pomoću financijskih pokazatelja pokazala je da se odabrane udruge za pomoć djeci kao primarno financiraju na temelju donacija te da se previše oslanjaju na tu vrstu prihoda, dok su ostali prihodi značajno manji te da većina vrijednosti financijskih pokazatelja odabranih udruga za pomoć djeci nije dobra. Poznato je da je Udruga Anđeli apelirala u medijima jer je bila pred zatvaranjem 2020. godine, ali je zahvaljujući donacijama opstala i dalje pruža pomoć djeci teškim invalidima i djeci s teškoćama u razvoju iz Splita i okolice. Ono što je pozitivno jest to što udruge nemaju problema s likvidnošću. Iako su udruge neprofitne organizacije i njihov primarni cilj nije ostvarivati profit, očito je da bi udruge trebale razviti druge vrste prihoda i smanjiti ovisnost o donacijama kako njihovo daljnje poslovanje ne bi bilo ugroženo.

LITERATURA

Knjige:

1. Alfirević, N., Pavičić, J., Najev Čačija, Lj., Mihanović, Z. i Matković, J. (2013): *Osnove marketinga i menadžmenta neprofitnih organizacija*, Školska knjiga, Zagreb.
2. Bakran D. i sur. (2016): *Financijsko poslovanje neprofitnih organizacija*, Riznica, Zagreb.
3. Barberić, H. i Brkanić V. (2011): *Računovodstvo neprofitnih organizacija*, RRiF, Zagreb.
4. Bešvir, B. (2008): *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, RRiF-plus, Zagreb.
5. Habek, M. i sur. (2004): *Temelji računovodstva i analitika knjigovodstva*, RRiF-Plus, Zagreb.
6. Meler, M. (2003): *Neprofitni marketing*, Ekonomski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osijek.
7. Skupina autora (2008). *Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
8. Spremić, I. i sur. (2003): *Računovodstvo*, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Zagreb.
9. Vujević I. (2008): *Osnove poslovne analize*, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu, Split
10. Zelenika, R. (2000): *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka.
11. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S. i Žager, L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, Zagreb: Masmedia.

Članci:

1. Bolfek, B., Stanić, M. i Knežević, S. (2012): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, *Ekonomski Vjesnik*, 25, 1, str. 144-166.
2. Bolfek, B., Stanić, M. i Tokić, M. (2011): Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja. *Oeconomica Jadertina*, 1, 1, str. 76-87.
3. Dečman, N. (2012): Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj, *Ekonomski pregled*, 63, 7/8, str. 446-467.
4. Hladika, M. i Žigman, A. (2012): Financijski pokazatelji za ocjenu poslovanja neprofitnih organizacija, *Riznica*, 7, 10, str. 25-29.

5. Rogošić, A. i Perica, I. (2016): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija. U: Aljinović Barać, Ž. (ur.), *Zbornik radova:* 52. *jesensko savjetovanje: Računovodstvo, revizija i porezi u praksi*, Udruga računovođa i financijskih djelatnika, Brela, str. 123-136.

Internetski izvori:

1. In portal, Moja priča: Dijana Aničić, predsjednica Udruge Anđeli Split (internet), raspoloživo na: https://www.in-portal.hr/in-portal-news/in-mreza/21179/moja-pria-dijana-anicic-predsjednica-udruge-andjeli-split (pristupljeno 14. lipnja 2021.)
2. Narodne novine (2014): Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine 121/14 (internet), raspoloživo na: https://www.zakon.hr/z/746/Zakon-o-financijskom-poslovanju-i-ra%C4%8Dunovodstvu-neprofitnih-organizacija (pristupljeno 4. lipnja 2021.)
3. Narodne novine (2015): Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine 31/2015 (internet), raspoloživo na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_31_626.html (pristupljeno 2. lipnja 2021.)
4. Narodne novine (2019): Zakon o udrugama, Narodne novine 74/14, 70/17, 98/19 (internet), raspoloživo na: https://www.zakon.hr/z/64/Zakon-o-udrugama (12. lipnja 2021.)
5. Registar neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Anđeli: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=1776 (pristupljeno 14. lipnja 2021.)
6. Registru neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga Krijesnica: Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=7376 (pristupljeno 16. lipnja 2021.)
7. Registar neprofitnih organizacija Ministarstva financija, Udruga za sindrom Down Zagreb, Izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu (internet), raspoloživo na: https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Report?id=2353&year=2018&reportType=BIL_NPF&isOib=false (pristupljeno 12. lipnja 2021.)

8. Udruga Krijesnica, Aktivnosti Krijesnice (internet), raspoloživo na: http://krijesnica.hr/aktivnosti-krijesnice/ (pristupljeno 16. lipnja 2021.)
9. Udruga za sindrom Down Zagreb, O nama (internet), raspoloživo na: https://udruga-down.hr/o-nama/ (pristupljeno 12. lipnja 2021.)

POPIS TABLICA

Tablica 1: Financijski pokazatelji u neprofitnom sektoru koji se računaju na temelju podataka iz bilance te izvještaja o prihodima i rashodima11
Tablica 2: Računanje financijskih pokazatelja koji se računaju na temelju podataka izraženih u bilanci11
Tablica 3: Računanje financijskih pokazatelja koji se računaju na temelju podataka izraženih u izvještaju o prihodima i rashodima13
Tablica 4: Vertikalna analiza bilance Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020.16
Tablica 5: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020.17
Tablica 6: Horizontalna analiza bilance Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020.18
Tablica 7: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za sindrom Down Zagreb od 2018. do 2020.19
Tablica 8: Vertikalna analiza bilance Udruge Anđeli od 2018. do 2020.21
Tablica 9: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Anđeli od 2018. do 2020.22
Tablica 10: Horizontalna analiza bilance Udruge Anđeli od 2018. do 2020.23
Tablica 11: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Anđeli od 2018. do 2020.24
Tablica 12: Vertikalna analiza bilance Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.26
Tablica 13: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.27
Tablica 14: Horizontalna analiza bilance Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.28
Tablica 15: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.30
Tablica 16: Analiza pokazatelja na temelju financijskih izvještaja Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica32
Tablica 17: Usporedba ukupne imovine Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.33

Tablica 18: Usporedba obveza Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.34
Tablica 19: Usporedba vlastitih izvora Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.34
Tablica 20: Usporedba ukupnih prihoda Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.35
Tablica 21: Usporedba ukupnih rashoda Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.35
Tablica 22: Usporedba ukupnih prihoda i rashoda Udruge za sindrom Down Zagreb, Udruge Anđeli i Udruge Krijesnica od 2018. do 2020.36

SAŽETAK

Predmet je rada primjena instrumenata analize financijskih izvještaja na udrugama za pomoć djeci. Udruge su vrsta neprofitnih organizacija, a neprofitne organizacije jesu organizacije kojima nije primarni cilj ostvarivanje profita, već pružiti pomoć određenim članovima društva. Neprofitne organizacije obvezne su sastavljati financijske izvještaje kao i profitne organizacije, ali je računovodstvo neprofitnih organizacija prilagođeno, kao i instrumenti analize financijskih izvještaja. Financijski izvještaji koje su neprofitne organizacije obvezne sastavljati jesu bilanca, izvještaj o prihodima i rashodima te bilješke uz financijske izvještaje. U financijskoj analizi u neprofitnom sektoru koriste se posebni instrumenti koji su prilagođeni tom sektoru, a to su vertikalna i horizontalna analiza te analiza pomoću financijskih pokazatelja.

U radu su analizirani bilanca i izvještaj o prihodima i rashodima od 2018. do 2020. godine u tri odabrane udruge za pomoć djeci – u Udruzi za sindrom Down Zagreb, Udruzi roditelja za djecu najteže tjelesne invalide i djecu s teškoćama u razvoju Anđeli te Udruzi Krijesnica. Pokazalo se da je kod svih tih udruga značajnija financijska od nefinancijske imovine te da su vlastiti izvori udruga veći od obveza. Međutim, udruge prvenstveno ovise o donacijama, što predstavlja problem te bi se trebale okrenuti drugim vrstama prihoda. Na taj bi se način povećali prihodi te bi udruge uspješnije poslovale.

Ključne riječi: financijska analiza, financijski izvještaji, neprofitne organizacije, udruge za pomoć djeci

SUMMARY

The subject of this paper is the application of financial report analysis tools in associations which help children. Associations are a type of non-profit organization, and non-profit organizations are organizations whose primary goal is not to make a profit, but to provide assistance to certain members of society. Non-profit organizations are required to prepare financial statements as well as for-profit organizations, but the accounting of non-profit organizations is adjusted, as well as the instruments of analysis of financial statements. The financial statements that non-profit organizations are required to prepare are the balance sheet, income and expenditure statement and notes to the financial statements. The financial analysis in the non-profit sector uses special instruments that are tailored to the sector, namely vertical and horizontal analysis and analysis using financial indicators.

The paper analyzes the balance sheet and income and expenditure statement from 2018 to 2020 in three selected associations to help children – the Association for Down Syndrome Zagreb, the Association of Parents for Children with Severe Physical Disabilities and Children with Developmental Disabilities Anđeli and the Association Krijesnica. It turned out that in all these associations, financial is more important than non-financial assets, and that the own resources of associations are higher than liabilities. However, that associations are primarily dependent on donations, which is a problem and should turn to other types of income. In this way, revenues would increase and associations would operate more successfully.

Keywords: financial analysis, financial statements, non-profit organizations, child support associations